

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA. PRAKTINĖ PATIRTIS

Vilniaus pedagoginės psichologinės tarbyvos

socialinės pedagogės:

Nerija Guogė

Aurelija Zacharevičienė

2019-10-04

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Pravestos 4 mokymų grupės:

I grupė - **12** dalyvių (2016 m.)

II grupė - **8** dalyviai (2016 m.)

III grupė - 6 dalyviai, iš jų baigė **2** (2018 m.)

IV grupė – 9 dalyviai, iš jų baigė **4** (2019 m.)

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Socialinė demografinė dalyvių charakteristika:

- Dauguma dalyvių mokėsi bendrojo ugdymo įstaigose, 3-profesinėje mokykloje;
- Lytis: **56** proc. vaikinų, **46** proc. merginų;
- Amžius: 14-17 metų jaunuoliai;
- **68** proc. gyveno šeimose, **32** proc.- globos namuose

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Psichoaktyvių medžiagų vartojimo ypatumai:

- Dažniausiai patekdavo dėl alkoholio ir kanapių vartojimo;
- Apie 34 proc. dalyvių yra bandę ir kitų psichoaktyvių medžiagų (klijų uostymas, LSD, amfetaminas, raminamieji vaistai ir kt.)
- Visi dalyviai rūkantys

Alkoholio vartojimą keičia kanapių vartojimas

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Rizikos faktoriai:

- Genai/ paveldimumas;
- Namų aplinka (*sudėtingi santykiai šeimoje, ryšio su tėvais nebuvimas, patiriamas smurtas, tėvystės įgūdžių stoka, tėvai turi alkoholio vartojimo problemų, vaikai jaučia pasekmes*);
- Bendraamžių įtaka (*„pasiūlė draugai“, „prie kompanijos“, „susimetam su draugais“*);
- Napažangus mokymasis (*mokyklos nelankymas, mokymosi sunkumai, kurso kartojimas, konfliktai su pedagogais, mokyklos keitimas*)

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Rizikos faktoriai:

- Bendruomenės požiūris (*sąmoningumo stoka, tolerancija, beviltiškumas, „ nėra problema paprašyti nupirkti nepažįstamo žmogaus“, „patys nupirktume mažesniems“*);
- Psichoaktyvių medžiagų prieinamumas (*„žinau kur gauti“, „gauti ne problema“, „tikrai parduoda nepilnamečiams“, „patys nusiperkame“, „tik reikia žinoti vietas“*);
- Ankstyvas vartojimas (*nemaža dalis dalyvių pradėjo rūkyti / pabandė alkoholio pradinėse klasėse*).

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Motyvuojantis interviu :

- užmezgamas kontaktas;
- galimybė pažinti vaiką, jo aplinką;
- sukuriama pasitikėjimo atmosfera;
- suteikiama informacija apie programą;
- motyvuojama lankyti programos užsiėmimus.

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Užsiėmimai:

- Sunki pradžia (*sunku prakalbinti, lyderių/pasyvių dalyvių išryškėjimas, pasisakymų komentavimas ir kt.*);
- Teisinių žinių turėjimas;
- Dalinimasis patirtimi (*linksma kalbėti apie poveikį, atrodo juokinga, jaučiamas pasidžiavimas ir kt.*);
- Gilios ir netikėtos įžvalgos:
 - pratimas „Priežastys, poveikis, pasekmės“;
 - pratimas „Polinkis elgtis rizikingai“;
 - pratimas „Akmenukai“;

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Sunkumai:

- nereguliarus lankymas, iškritimas iš programos;
- motyvacijos stoka;
- pasyvus dalyvavimas;
- emocijų valdymo sunkumai „kai supykstu betką galiu padaryti“;
- menkas gebėjimas analizuoti save, elgesio ypatumus, supančią aplinką;
- priešiška nuostata veikloms;
- sudėtinga užtikrinti konfidencialumą;
- „chebros“ susiradimas.

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Stiprybės:

- skatina mąstyti, apgalvoti savo elgesį, įvertinti riziką, pasekmes;
- kalbant apie sunkumus pateikiami ir galimi sprendimo variantai;
- diskusijose išgirstama kitokia nuomonė, argumentai, galimybės (*kas gali man padėti, kur galiu kreiptis pagalbos*);
- savo stiprybių, vidinių resursų įvardijimas, jų panaudojimas susidūrus su sunkumais (*ką galiu padaryti aš, kaip galiu sau padėti ir kt.*)
- pasidalinimas gerąją patirtimi, palaikymas, padrąsinimas, paskatinimas tikėti savo jėgomis

ANKSTYVOSIOS INTERVESIJOS PROGRAMA

Dalyvių atsiliepimai:

„tapau psichologiškai stipresnis“;

„gavau informacijos, žinių“;

„paskatino susimąstyti“;

„apmąščiau gyvenimo prasmę“;

„pamačiau savo problemas“;

„susiradau draugų“.